

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Освітня програма	40415 Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	40415
Назва ОП	Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.021 Англійська мова і література
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Третьякова Катерина Володимирівна, Бахтіна Анна Олегівна, Загоруйко Людмила Олексіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	06.10.2021 р. – 08.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/09/Vidomosti-pro-samootsinyuvannya.pdf
Програма візиту експертної групи	https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/programma_vizitu_pogodzhena.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Дистанційна експертиза підтвердила можливість підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем на ОП Середня освіта (Мова і література (англійська, німецька), перша - англійська) зі спеціальності 014 Середня освіта у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького. Під час роботи ЕГ пересвідчилася, що підстав про схвалення рішення у відмові в акредитації ОП немає. Освітня програма загалом відповідає критеріям акредитації, а виявлені слабкі сторони і недоліки не применшують її значення. Аналіз звіту про самооцінювання, додаткових матеріалів і проведення зустрічей зі стейкхолдерами дали підстави вважати, що освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти. Зміст освітньої програми має чітку структуру, її обсяг відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження. Акредитаційна експертиза засвідчила належний рівень кадрового, наукового, методичного, організаційного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, ефективну розгорнуту прозору систему внутрішньої оцінки якості, забезпечення належної частки самостійної роботи здобувачів та вибіркових ОК, акцентування на практичній складовій ОП майбутніх вчителів, дотримання постулатів академічної доброчесності, усвідомлення пропагованої культури якості всіма учасниками освітнього процесу. Імплементация різноманітних стратегій, методів і способів набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills) включені до всіх освітніх компонент ОП. В ОП віддзеркалені позитивні новітні тенденції формування структури навчального навантаження та убезпечена їхня практична реалізація через об'єктивний підбір кадрів. Розробники намагаються максимально враховувати пропозиції стейкхолдерів, які задоволені змістом ОП і підготовкою здобувачів. Політика доброчесності, процедур оцінювання, проведення контрольних заходів, нормативна база ЗВО, а також освітнє середовище й забезпечення матеріальними ресурсами відповідають очікуванням студентів. Розробники та НПП, здобувачі та стейкхолдери одностайні у прагненні до активної взаємодії та удосконаленні ОП. Виявлені експертною групою недоліки не є суттєвими і можуть бути усунені в процесі подальшого розвитку ОП, для чого ЗВО має необхідні ресурси та демонструє готовність до постійного вдосконалення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони: 1) нормативна база ЗВО регламентує всі аспекти освітнього процесу за ОП та наявна у вільному доступі на веб-сайті університету; 2) наявність студентоцентрованого підходу та дотримання постулатів академічної свободи; 3) створена Рада стейкхолдерів для активної взаємодії роботодавців та розробників ОП; 4) функціонування студентських гарантів ОП; 5) впровадження здобутків проектної та наукової діяльності НПП в освітній процес; 6) здобувачі мають право обирати базу для проходження виробничої практики (методичної та педагогічної); 7) функціонує розгалужена система інформування з питань академічної мобільності та перспектив підвищення викладацької майстерності; 8) матеріальне стимулювання НПП; 9) удосконалюється освітній простір для осіб з особливими освітніми потребами; 10) здобувачі мають можливість обирати ВК на інших ОП будь-якого рівні освіти; 11) покращено матеріально-технічне забезпечення на філологічному факультеті (лінгафонний кабінет, приладдя для синхронного перекладу, НМЦ «Lingua»); 12) налагоджена дієва система опитування здобувачів, а також реагування на виявлені недоліки; 13) наявність великої кількості анкетувань для здобувачів вищої освіти стосовно освітнього процесу та анкетувань щодо врегулювання конфліктних ситуацій; 14) наявність потужного сучасного бібліотечного простору із постійним поповненням бібліотечного фонду та вільним доступом до мережі Wi-Fi.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони. 1) формулювання деяких ПРН (зокрема 9, 13, 3, 11 і 15) містять певні огріхи; 2) зазначення назв вибіркових дисциплін в ОП, що може скласти враження певного обмеження вибору дисциплін з інших освітніх програм ЗВО; 3) здобувачі вищої освіти за ОП не виявляють зацікавленості щодо участі в програмах академічної мобільності та неформальній освіті; 4) відсутність покликань на ВК на сторінці ОП; 5) відсутність результатів анкетування та аналіз їхнього впливу на покращення освітнього процесу ЗВО у відкритому доступі; 6) низька академічна мобільність здобувачів; 7) недостатньо високий рівень грантової діяльності та несистематичність міжнародних стажувань НПП; 8) недостатня публікаційна активність НПП у наукометричних виданнях Web of Science та Scopus; 9) низькі показники залучення професіоналів-практиків до освітнього процесу на ОП. Рекомендації (системного характеру): 1) переглянути та скоригувати формулювання ПРН 9,13,3,11,15; 2) розглянути можливість перетворення змістових блоків ОК 08 у окремі дисципліни; 3) перенести ВК "Академічне письмо та основи доброчесності" у блок обов'язкових ОК для більш ефективного "навчання через дослідження"; 4) посилити інформування студентів про переваги та можливості навчання за кордоном як у програмах академічної мобільності, так і участі у заходах неформальної освіти (українських чи зарубіжних); 5) уніфікувати робочі програми дисциплін та силабуси згідно діючих положень ЗВО, новітньої наукової продукції, власних доробок НПП, актуальних Інтернет-ресурсів; 6) розробити стратегії залучення на регулярній основі до аудиторних практичних занять (публічних лекцій) на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, методистів, представників роботодавців; більш чітко та прозоро доносити до здобувачів інформацію щодо обрання ВК, зокрема до студентів заочної форми навчання.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП (“підготувати висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців в галузі “Освіта” із широким доступом до працевлаштування у сфері філології з можливостями викладання у закладах загальної середньої освіти та подальшого навчання. Формування професійних знань з педагогіки, психології, методики викладання іноземних мов, історії мови, теоретичних основ мовознавства та літературознавства, основних процесів розвитку мовленнєвих явищ, розуміння процесів, що формують мову як систему, застосовуючи сучасні методи та засоби, та відповідних умінь та компетентностей спільно із соціальними навичками, що забезпечать швидку адаптацію до початку професійного шляху, ефективне функціонування у закладах освіти різного типу Запорізького регіону і за його межами, постійне професійне вдосконалення та запобігатимуть професійному вигоранню фахівців”) співвідноситься з місією закладу, сформульованою в пункті 1.1. “Стратегії розвитку МДПУ імені Богдана Хмельницького на 2013–2023” (<https://cutt.ly/YRdWKUV>), зокрема в частині “спрямування діяльності суб’єктів освітнього процесу на розвиток освіти, науки та культури на основі генерування й упровадження фундаментальних наукових досліджень за широким спектром природничих, гуманітарних та інших напрямів науки і техніки”, тому імплементація та реалізація експертної ОП сприятиме її виконанню. Місія також передбачає перетворення університету на науковий, освітній і культурно-просвітницький центр міста, регіону та країни, що також перегукується із метою та основним фокусом ОП. Особливістю освітньої програми є модернізація її змісту завдяки проєктній діяльності та науковій активності учасників освітнього процесу, асиміляції найкращих вітчизняних та зарубіжних освітньо-наукових практик. У цьому контексті ЕГ відмічає модернізацію змісту ОП після участі у проєкті МОН України та Британської Ради “Шкільний вчитель нового покоління”, зокрема ОК 08 та ОК 11, а також участі у проєкті IREX “Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність”, зокрема практичного курсу мови (англійська, німецька) та деяких ВК.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

На зустрічах зі стейкхолдерами було з’ясовано, що МДПУ імені Б. Хмельницького залучає їх до вдосконалення цілей та визначення ПРН на регулярній основі. Так, серед здобувачів, які навчаються на аналізованій ОП, було проведено анонімне анкетування щодо якості освітньої програми. Зокрема, 82,8% опитаних стверджують, що мають змогу залучатися до процесу періодичного перегляду ОП. 96,6% здобувачів відповіли, що у них чітко налагоджений контакт з гарантом ОП, 86,2% зазначили, що їхні пропозиції щодо вдосконалення ОП беруться до уваги. Так, здобувачка Анастасія Павленко висловила думку щодо спрямованості ОП на формування не тільки професійних умінь і навичок, але й таких, що забезпечать успішний кар’єрний старт і професійний розвиток і запропонувала внести зміни до організації виробничої практики. До її пропозиції дослухались, внісши зміни у ПРН 20 та ПРН 23, а також запровадивши серію майстер-класів перед виробничою практикою (протокол №17 від 29.03.2021 року). На зустрічі зі здобувачами підтвердився факт їхньої пропозиції щодо збільшення годин на практичні заняття та зменшення годин на лекційні. Ця пропозиція була взята до уваги. Директор Мелітопольської ЗОШ №22 О. Яценко та голова Методичного об’єднання вчителів англійської мови О. Галицька запропонували збільшити обсяг практичної підготовки здобувачів. Робоча група прислухалась та додала ОК 11 і переглянула програму виробничої (педагогічної) практики. Вчитель Мелітопольської ЗОШ №11 О. Сахацька на зустрічі підтвердила, що її пропозиція щодо уточнення цілей ОП, а саме врахування інклюзивної освіти та попередження професійного вигорання була взята до уваги та знайшла своє відображення у ПРН 9 та ПРН 13. Цей факт також підтвердився наявністю проколів кафедри, що надав ЗВО на запит ЕГ (протокол №16 від 18.03.2021). ЕГ з’ясувала, що представники роботодавців є членами екзаменаційних комісій для проведення атестації здобувачів експертної ОП. Так, Фурман Н. (старший вчитель англійської мови Мелітопольської СШ №23 (за згодою) (протокол Ек 147/01-06 від 11.11.2019) та Галицька Н. (вчитель вищої категорії Мелітопольського ліцею №5, голова Мелітопольського міського методичного об’єднання вчителів англійської мови (за згодою) (протокол №152/01-06 від 13.11.2020) були членами екзаменаційних комісій ОП, що підтвердилося не лише наданими на запит ЕГ сканкопіями наказів, але й фокус-групою з числа роботодавців. ЕГ звернула увагу на наявність анкети для роботодавців з метою дослідження сучасного стану й перспектив удосконалення підготовки здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/vRu7qP9>). Завдяки участі гарантки та залучених до викладання на ОП викладачів у проєкті Британської Ради та МОН “Шкільний вчитель нового покоління” вивчався досвід викладання та організації навчання у Великій Британії та Узбекистані і, як результат модернізовано контент ОК 08. Участь у проєкті IREX “Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність” сприяла перегляду програми деяких ОК (07, 09) та впровадженню нової ВК 02.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та ПРН враховують тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, регіонального і та галузевого контексту. Тенденції розвитку спеціальності та ринку праці відображені у ПРН 1, 4, 8, 11, 16, 17, 22, тощо. На увагу заслуговує наявність ПРН 9 (“Володіти формами і методами наукового пізнання...; здатність бути стійким щодо професійного вигорання”). Під час акредитаційної експертизи було з'ясовано, що пропозиція щодо модернізації цього ПРН була надана роботодавцями з метою підвищення конкурентоздатності випускників на ринку праці. З огляду на широкий спектр ПРН 9, видається доцільним виокремити вміння протистояти професійному вигоранню в окремий ПРН, адже він стосується більше психологічних та емоційних станів майбутніх фахівців. Разом із тим, на думку ЕГ потребує перегляду ПРН 13 “Уміти організовувати освітній процес, використовуючи педагогічні технології інклюзивної освіти”, адже його формулювання дещо дублює ПРН 15. ЕГ видається доцільним додати до ФК інклюзивну компетентність, що зазначена у професійному стандарті (<https://cutt.ly/sRuiEXG>). Урахування галузевого та регіонального контексту при формулюванні цілей та ПРН визначено потребою у підготовці висококваліфікованих кадрів для ЗЗСО, зокрема, вчителів зі знаннями двох іноземних мов. На зустрічі із гаранткою, адміністрацією ЗВО та роботодавцями підтверджено, що випускники експертної ОП користуються високим попитом не лише у міських закладах освіти, але й у сільській місцевості, інших районах та областях. Під час зустрічі роботодавці також фокусували увагу на індивідуалізації, диференціації та інклюзивності навчання учнів сільських шкіл. Роботодавці єдиногосно підтвердили відповідність випускників ОП регіональним і галузевим вимогам. ЕГ вважає, що це є важливим показником рівня підготовки й засвідчує швидке реагування групи розробників ОП на тенденції розвитку спеціальності й ринку праці. Формулюючи цілі та ПРН робоча група ОП враховувала досвід не лише зарубіжних ЗВО, але й українських. Так, під час зустрічей з НПП підтвердилася теза із ВСО про співпрацю із ЗВО Вінниці, Харкова, Тернополя, Умані. Зокрема, представниця Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського К. Поселецька виступила зовнішнім стейкхолдером та надала рецензію на ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за цією спеціальністю на момент проведення експертизи відсутній. Мета ОП визначена чітко і цілком забезпечується ОК і ПРН. ПРН відповідають дескрипторам НРК 7 рівня (Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341, зі змінами, внесеними згідно з постановою КМ № 509 від 12.06.2019 р.). На основі власного аналізу та інформації з ВСО встановлено відповідність ПРН таким дескрипторам НРК: знання - ПРН 1,2,4,7,8; уміння/навички - ПРН 10,11,12,15; комунікація - ПРН 17, 18; автономія і відповідальність - ПРН 19,20, 23.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Позитивними практиками в контексті 1 критерію є: 1) модернізація ОП у 2021 році, що підтверджує динамічний характер програми та швидке реагування на потреби ринку праці, розвитку спеціальності, регіональному контексту; 2) залучення роботодавців до складу експертної комісії для приймання іспитів; 3) наявність у ЗВО студентських гарантів - активних учасників-модернізаторів ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Формулювання деяких ПРН (зокрема 9, 13, 3, 11 і 15) містять певні огріхи. З огляду на це ЕГ рекомендує переглянути та скоригувати формулювання зазначених ПРН. ЕГ також радить додати до ФК інклюзивну компетентність, згідно з професійним стандартом.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Мета ОПП корелюється з місією ЗВО, під час планування ОП дотримано всіх вимог законодавства, спостерігається тісна співпраця зі стейкхолдерами. Побаження щодо доцільності коригування деяких ПРН, відносно до несуттєвих недоліків в оцінці ОП за Критерієм 1. Враховуючи сильні сторони та недоліки й зважаючи на рекомендації щодо удосконалення освітньої програми, експертна група дійшла висновку, що освітня програма відповідає Критерію 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг освітньої програми становить 90 кредитів ЄКТС відповідно до ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Розподіл обов'язкових і вибірових компонентів освітньої програми складає 66 та 24 кредити відповідно. Зіставлення двох редакцій ОП 2020 та 2021 років дає підстави стверджувати, що відбулось зменшення обсягу вибірових компонентів освітньої програми з 25 на 24 кредити у 2021 році. Зменшення на 1 кредит відбулось через упровадження виробничої практики (методичної) як обов'язкової ОК, а деякі обов'язкові ОК було перенесено у блок вибірових. Аналіз навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти вказує на відповідність освітньої програми вимогам чинного законодавства. Стандарт ВО за цією спеціальністю відсутній.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Експертівана програма має чітку структуру, ОК складають досить логічну взаємопов'язану систему та поділені на змістові блоки. Включені до ОП освітні компоненти дозволяють досягти зазначених ПРН. За формою ОП загалом відповідає рекомендаціям МОН (лист від 28.04.2017 р. № 1/9-239). Проаналізувавши ОП, її компоненти та навчальний план, ЕГ зробила такі висновки: 1) Структура освітньої програми є чіткою й відображає взаємозв'язок освітніх компонентів (теоретичну, методичну та практичну підготовки). В ОП освітні компоненти об'єднані у два цикли: обов'язкові та вибірові. Практична підготовка передбачає 2 практики, зокрема виробничу практику (методичну) та виробничу практику (педагогічну). Підсумкова атестація передбачає складання кваліфікаційного іспиту з німецької мови та зарубіжної літератури, а також захист дипломної роботи з англійською мовою та методики її навчання. 2) Обов'язкові ОК, включені до освітньої програми, призводять до досягнення передбачуваних цілей та ПРН. Кожен ПРН охоплений змістом програми. Задля кращого та більш послідовного досягнення ПРН в частині методичної підготовки, ЕГ радить переглянути ОК “Методика навчання англійської та німецької мов і зарубіжної літератури на старшому етапі в закладах середньої освіти” та виокремити змістові блоки у окремі дисципліни, зокрема розмежувати методику навчання іноземних мов та зарубіжної літератури. ЕГ також відзначає деяку синонімічність змісту окремих ОК (ОК оз.2 та ВК 10), що видається недоцільним у межах навчання за однією ОП. Також ЕГ радить розглянути можливість перенесення ВК “Академічне письмо та основи доброчесності” у блок обов'язкових ОК, що сприятиме ефективному поєднанню навчання та проведення наукових досліджень здобувачів. Наведені висновки підтверджуються інформацією, отриманою під час зустрічей з усіма стейкхолдерами, які загалом позитивно оцінюють структуру ОП і вважають її цілком відповідною цілям та ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Загалом зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта. ОП передбачає комплексну підготовку фахівців в галузі середньої освіти за рахунок поєднання вивчення філологічних та психолого-педагогічних дисциплін з виробничою (методичною та педагогічною) практикою (філологічні дисципліни: мовознавчий (18 кредитів обов'язкових компонентів (27%) і 20 кредитів вибірових компонентів) і літературознавчий (12 кредитів обов'язкових компонентів (13%) і 12 кредитів вибірових компонентів) аспекти; психолого-педагогічні дисципліни (12 кредитів обов'язкових компонентів (13%) і 12 кредитів вибірових компонентів); практики (13,5 кредита - 20%); підсумкова атестація (комплексний іспит та дипломна робота) - 7,5 кредита (11%). Зміст ОП спрямований загалом на підготовку вчителя, який викладатиме англійську та німецьку мови та зарубіжну літературу в ЗЗСО. Для реалізації цілей програми, зокрема в контексті методичної підготовки, до експертіваної ОП було включено обов'язкову ОК 11 “Виробнича практика (методична)”, що становить 4,5 кредита (в ОП 2020 року ця ОК була відсутня). Після перегляду ОП було додано деякі ОК, спрямовані на формування загальних та фахових компетентностей в контексті літературознавчої підготовки, зокрема “Теорія та історія сучасного літературного процесу” (6 кредитів) та “Сучасна література германськомовних країн” (4 кредити). ЕГ

вважає позитивною особливістю програми те, що контент деяких обов'язкових і вибіркових ОК відображає результати участі НПП у проектах, зокрема спільному проєкті Британської ради в Україні та МОН “Шкільний вчитель нового покоління” (“Методика навчання англійської та німецької мов і зарубіжної літератури настаршому етапі в закладах середньої освіти”, “Виробнича практика (методична)”) та проєкті IREX “Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність” (“Практичний курс англійської мови”, “Англійська мова в медійному просторі”, “Академічне письмо та основи доброчесності”).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язку, передбаченому законодавством.

Порядок реалізації права здобувачів на вільний вибір навчальних дисциплін регламентовано Положенням про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (<https://cutt.ly/SRsm4Lw>) та Положенням про організацію освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (<https://cutt.ly/iRsQjzo>). Дисципліни вільного вибору на акредитованій ОП становлять 26,6%, що відповідає чинному законодавству. Перелік усіх ВК та анотації до них розміщено на сайті Центру освітніх дистанційних технологій (<https://cutt.ly/CRsQHTb>). Каталог ВК поділено на чотири блоки. На увагу заслуговує блок “Вибіркові освітні компоненти для реалізації широких освітніх потреб”. Цей блок містить ВК, які можуть обрати здобувачі вищої освіти будь-якої ОП та рівня освіти і спрямовані на розвиток soft skills (“Тайм-менеджмент”, “Основи фітнесу”, “Спортивно-оздоровчий туризм”, “Вступ до комп'ютерного дизайну” тощо). Навігація по сайту є зручною та зрозумілою, що було продемонстровано представником ЦОДТ Чорною А. на зустрічі з адміністративним персоналом. Також на цій зустрічі було зазначено, що ЗВО працює над тим, щоб у здобувачів була можливість обирати ВК в електронному форматі, тобто одразу на сайті ЦОДТ. Результати анкетування щодо якості освітньої програми очима здобувачів показали, що 89,7% здобувачів, що навчаються за аналізованою ОП, мали можливість обирати ОК. Процедура обрання дисциплін передбачала ознайомлення студентів зі списком усіх пропонуємих ВК на сайті ЦОДТ; подання заяви до деканату з переліком дисциплін, що обрали здобувачі; створення наказу на формування академічних груп. Вибір ОК здійснюється здобувачами на першому тижні навчання, але саме вивчення ВК розпочинається з другого семестру. Вибіркові компоненти у рівній кількості розподіляються на весь період навчання. На зустрічі зі здобувачами підтвердився зазначений у відомості СО факт, що студенти мають право обирати ОК не лише з інших ОП на магістратурі, але й з ОП на інших рівнях освіти. Гарантка зазначила, що в результаті участі у проєктах (“Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність”, проєкт Erasmus, пов'язаний із вивченням європейських цінностей) упроваджуються нові ВК на аналізованій ОП, які користуються попитом серед здобувачів. Результати формування індивідуальної траєкторії здобувачів відображені в індивідуальному навчальному плані (ІНП) здобувача. На зустрічі з гаранткою було зазначено, що ІНП надається лише здобувачам, котрі працюють за спеціальністю. Експертна група встановила, що в ОПП заздалегідь вказані назви вибіркових дисциплін, що може скласти враження певного обмеження вибору дисциплін з інших освітніх програм ЗВО чи рівнів освіти. Проте, інтерв'ювання різних фокус-груп засвідчило, що здобувачі ознайомлені та мають реальну можливість обирати будь-які з вибіркових дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП й навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів. Така підготовка здійснюється згідно з “Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти в МДПУ ім. Б. Хмельницького” (<https://cutt.ly/7RsHYmZ>). Практична підготовка здійснюється через ОК 11 (“Виробнича практика (методична)”) та ОК 12 (“Виробнича практика (педагогічна)”), що становить 13,5 кредита. Зі змістом та алгоритмом практик можна ознайомитися на сайті випускової кафедри у вільному доступі (<https://cutt.ly/RRsJi2B>). Аналіз програм практик дає підстави стверджувати, що їх зміст дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Так, проаналізувавши матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП встановлено, що ОК 11 відповідають ФК 4-6,9, 11,12,14; ОК 12 - ФК 4-6,9, 11,12,14. У відомості СО зазначено, а на зустрічі із роботодавцями підтверджено, що саме роботодавці ініціювали упровадження виробничої практики (методичної), яка сприятиме підвищенню рівня практичної підготовки. Ця практика передбачає відвідування здобувачами один раз на тиждень (по вівторках) занять у ЗЗСО. Заступник декана з навчальної роботи та питань організації практик Коваль О. та доцент Матюха Г. зазначили, що практика передбачає застосування отриманих знань та навичок, які здобули студенти впродовж попереднього тижня на заняттях, у школі. Заступник декана також наголосила, що базами практик обираються ЗЗСО, у яких вивчається англійська та німецька мови і зарубіжна література. Також базу проходження практики здобувач може обрати самостійно. Надані на запит ЕГ звіти з проходження виробничої практики (педагогічної) підтверджують відповідність програмі практики. Роботодавці засвідчили, що постійно комунікують із гаранткою та НПП щодо формулювання цілей та завдань практичної підготовки відповідно до потреб ринку. ЕГ констатує, що запровадження виробничої практики (методичної) сприяє утворенню цілісної системи, що забезпечує формування зазначених в ОП фахових компетентностей. Зустрічі зі здобувачами освіти та випускниками ОП продемонстрували високий рівень задоволеності компетентностями, здобутими під час практичної підготовки за ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуття здобувачами soft skills в ОП передбачено досягненням ПРН 14,16,19,20 тощо. ОП спрямована на набуття таких соціальних навичок, як: комунікація у полікультурному середовищі (ОК “Міжкультурна комунікація”, “Практичний курс англійської мови”, “Практичний курс німецької мови”); вирішення проблем (“Методика навчання англійської та німецької мов і зарубіжної літератури на старшому етапі в закладах середньої освіти”, “Дидактика сучасної школи”); підприємницькі якості (“Управління проектами”); лідерство, робота в команді, (“Управління проектами”, “Методика навчання англійської та німецької мов і зарубіжної літератури на старшому етапі в закладах середньої освіти”); застосування інформаційних технологій у професійній діяльності та повсякденному житті (“Управління проектами”, “Методика навчання англійської та німецької мов і зарубіжної літератури на старшому етапі в закладах середньої освіти”) тощо. Соціальні навички у здобувачів також розвиваються під час участі у конференціях (“Сучасна філологія: наукові проблеми та їх дослідження”, “Концептуальні проблеми функціонування мови в полікультурному просторі”, “Contemporary Crossroads: Studies in English Applied Linguistics”); зустрічей із письменниками (Лір. Є); заходах різного рівня (“Інтеркультурна кухня”, “Материнське рідне слово...”), чемпіонатах (II Міжнародний молодіжний чемпіонат в рамках проекту Debate World for Youth’s Community Change за підтримки Посольства США в Республіці Молдова) та профорієнтаційній роботі. Під час зустрічей здобувачі освіти, представники органів студентського самоврядування, випускники та роботодавці підтвердили, що в межах ОП значна увага звертається на формування соціальних навичок для їх успішного застосування у професійному житті. У анкетуванні щодо якості навчання на ОП 100% здобувачів зазначили, що освітня програма сприяє формуванню soft skills.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Після виходу професійного стандарту (Наказ №2736 від 23.12.2020) зміст ОП був переглянутий та доповнений. Зокрема, зміни відбулися на рівні формулювання мети і ЗК (5,6,9,10). Деякі ПРН було деталізовано (ПРН 7 (знання правил академічної доброчесності), ПРН 9 (навчання упродовж життя), ПРН 16 (прогнозувати, проектувати та моделювати освітній процес). Після деталізації ПРН відбулися певні зміни у контенті деяких ОК (“Методика навчання англійської та німецької мов і зарубіжної літератури на старшому етапі в закладах середньої освіти”, “Практичний курс англійської мови”, “Практичний курс німецької мови”, “Філософія освіти”, “Міжкультурна комунікація”). Так, на початку вивчення кожного ОК викладач ознайомлює з вимогами, рекомендаціями щодо його опанування, у т.ч. з правилами академічної доброчесності, в чому ЕГ переконалася на зустрічі зі здобувачами.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

У МДПУ імені Богдана Хмельницького функціонує Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/tRs5uMU>), згідно якого освітній процес у ЗВО здійснюється відповідно до ЄКТС. Кількість годин аудиторного навантаження здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра у I, II, III, IV семестрах становить 18 годин на тиждень. Для самостійної роботи студента пропонується від 1/2 до 2/3 годин із загального навантаження здобувачів. Співвідношення аудиторних та індивідуальних і самостійних занять – 30%:70%. Фактичне навантаження за експертною ОП становить 2700 годин із самостійною роботою здобувачів. Обсяг і зміст самостійної роботи вказано у робочих програмах навчальних дисциплін. Обсяг практичних і семінарських занять становить 514 годин, а лекційних - 272 години, що вказує на більшу практичну зорієнтованість ОП, що підтверджується заявленій у ВСО тезі.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється, але впровадження ОК 11 (“Виробнича практика (методична)”) дало змогу застосувати деякі елементи дуальної освіти, адже практика в школі проходить під час вивчення дисципліни “Методика навчання англійської та німецької мов і зарубіжної літератури на старшому етапі в закладах середньої освіти”.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивні практики: 1) обсяг освітньої програми відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження для другого рівня вищої освіти; 2) структура освітньої програми чітка й відображає взаємозв'язок

освітніх компонентів: від теоретичних і методичних до практичної підготовки; 3) зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності; 4) здобувачі мають право обирати базу для проходження виробничої практики (методичної та педагогічної); 5) освітня програма спрямована на набуття різнобічних soft skills; 6) здобувачі мають можливість обирати ВК на інших ОП будь-якого рівні освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

В ОП заздалегідь вказані назви вибіркових дисциплін, що може скласти враження певного обмеження вибору дисциплін з інших освітніх програм ЗВО. ЕГ рекомендує не прописувати конкретні назви вибіркових дисциплін у ОП. Вважаємо, що доцільніше зазначити назви ВК уже в робочих планах та ІНП здобувачів. ЕГ радить розглянути можливість перетворення змістових блоків ОК 08 у окремі дисципліни, зокрема розмежувати методику навчання іноземних мов та зарубіжної літератури. ЕГ також відзначає деяку синонімічність змісту ОК 03.2 та ВК 10 і рекомендує його переглянути. Також ЕГ вважає, що ОП виграла б від перенесення ВК “Академічне письмо та основи доброчесності” у блок обов'язкових ОК для більш ефективного “навчання через дослідження”.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Беручи до уваги наведений вище аналіз ОП та освітньої діяльності щодо її відповідності вимогам Критерію 2, зазначені сильні та слабкі сторони за цим критерієм ЕГ відзначає повну відповідність ОП за підкритеріями 2.1., 2.3, 2.5.-2.8. та часткову – за підкритерієм 2.2. і 2.4. з недоліками, що не є суттєвими. Враховуючи сильні сторони та недоліки й рекомендації щодо удосконалення освітньої програми, ЕГ дійшла висновку, що освітня програма за Критерієм 2 відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Уся інформація, яка може зацікавити майбутнього абітурієнта розміщена у відкритому доступі на офіційному сайті МДПУ імені Богдана Хмельницького у розділі “Вступнику” (<https://vstup.mdpu.org.ua/15873-2/>). Правила прийому на навчання до МДПУ імені Богдана Хмельницького в 2021р. (<https://cutt.ly/tRdwbGI>) не містять дискримінаційних положень та надають рівні можливості всім бажаючим. Вивчення правил прийому до МДПУ ім. Б. Хмельницького дає підстави стверджувати, що процедури прийому на навчання за ОП відповідають вимогам чинного законодавства. Правила прийому є доступними для всіх бажаючих. На зустрічі здобувачі підтвердили, що правила прийому для них були чіткими та зрозумілими та жодних дискримінаційних практик з боку ЗВО ними виявлено не було.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Зарахування на ОП відбувається згідно Правил прийому на навчання до МДПУ імені Богдана Хмельницького (<https://cutt.ly/tRdwbGI>), у яких зазначено, що для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра конкурсний відбір здійснюється у формі єдиного вступного іспиту з іноземної мови або за результатами вступного іспиту з іноземної мови (у випадках передбачених Правилами), та фахового вступного випробування. Для вступу на навчання за ОП діють вагові коефіцієнти: 0,3 – ЄВІ, 0,7 – фаховий іспит. Перегляд програми фахового вступного випробування дає можливість стверджувати, що загалом враховано особливості ОП. Програма орієнтована на вступників, які мають ґрунтовні базові знання з основних освітніх компонентів першого рівня вищої освіти в галузі середньої освіти, англійської мови і літератури, методики викладання іноземних мов, тощо. ЕГ рекомендує оновити список рекомендованої літератури (<https://cutt.ly/DRdrmxo>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання

кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу МДПУ імені Богдана Хмельницького (<https://cutt.ly/ERdr8oR>) передбачає можливість академічної мобільності та визначає можливість визнання результатів академічної мобільності (п.3.1-3.12). Положення про перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці в МДПУ імені Богдана Хмельницького (<https://cutt.ly/qRdrXu1>) передбачає перезарахування результатів згідно індивідуального навчального плану ЗВО (п.2.3). Відповідно п.3. визначення академічної різниці проводиться на підставі документу, в якому вказано перелік вивчених навчальних дисциплін із зазначенням загальної кількості годин, кредитів ЄКТС та результатів контролю знань (оцінки за заліки та екзамену). Згідно з Положенням про визнання іноземних документів про освіту в МДПУ імені Богдана Хмельницького (<https://cutt.ly/RRdtdCH>) під час прийняття на навчання осіб, які подають документ про здобутий за кордоном ступінь (рівень) освіти, обов'язковою є процедура визнання і встановлення еквівалентності цього документа. Усі положення розміщено у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО. Експертована ОП має досвід застосування згаданих вище практик, зокрема при вступі у 2021 році деякі абітурієнти отримали додаткові бали за дипломну роботу, яку вони захищали в інших ЗВО.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У МДПУ імені Богдана Хмельницького діє Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти (<https://cutt.ly/oRdt9uD>). У п.2 цього Положення передбачено процедуру визнання результатів неформальної освіти учасників освітнього процесу. У п. 2.4. зазначено, що визнання результатів навчання у неформальній освіті дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру, при цьому, визнання результатів проводиться у семестрі, що передує семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньої програми передбачено вивчення дисципліни, що перезараховується. Згідно п.2.5. визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується лише на обов'язкові дисципліни ОП. П.2.6. засвідчує визнання результатів навчання у неформальній освіті в обсязі не більше 10% від загального обсягу конкретної ОП. ЕГ встановила на зустрічі з гаранткою та здобувачами, що на ОП була практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Так, одна зі здобувачів провела круглий стіл "Міжкультурна толерантність як запорука євроінтеграції" для студентів бакалаврату філологічного факультету. Їй було зараховано два практичних заняття з ОК «Міжкультурна комунікація». Ще одна здобувачка на зустрічі зазначила, що проходить курс "Business English" на платформі Прометеус. Здобувачі підтвердили, що ознайомлені з процедурою визнання та чинним порядком зарахування результатів неформальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявні чіткі та зрозумілі правила прийому на навчання, які враховують особливості ОП. Правила прийому разом з іншою документацією, що регулює вступ розміщено у вільному доступі на офіційному сайті МДПУ імені Богдана Хмельницького. У здобувачів є можливість долучитися до програм академічної мобільності та у МДПУ існує чіткий та прозорий механізм визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО та у неформальній освіті. ЗВО має всі необхідні ресурси для продовження навчання випускників ОП на третьому рівні освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

ЕГ зауважила, що попри створені можливості МДПУ імені Богдана Хмельницького, здобувачі вищої освіти за ОП не виявляють зацікавленості щодо участі в програмах академічної мобільності та неформальній освіті. Рекомендується посилити інформування студентів про переваги та можливості навчання за кордоном як у програмах академічної мобільності, так і участі у заходах неформальної освіти (українських чи зарубіжних). Програма вступних випробувань в частині рекомендованої літератури потребує оновлення.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ дійшла висновку, що ОП у цілому відповідає критерію 3. У ЗВО наявні: чіткі та зрозумілі правила прийому на навчання, які враховують особливості ОП та процедури вступу; публічний доступ до документів МДПУ, що регулюють вступ до ОП; процедури визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО та у неформальній освіті; можливість долучитися до програм академічної мобільності, але варто зауважити, що зацікавленості здобувачів до такої практики немає.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчання на ОП здійснюється за очною та заочною формами. Форми та методи навчання і викладання визначені «Положенням про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (<https://cutt.ly/SEr8QWM>). Контактні години ОП реалізуються у форматах он-лайн та відеолекцій; практичні, семінарські заняття через Zoom, Viber, Skype, систему Moodle. Здобувачами ОП було підтверджено факти навчання у дистанційному режимі саме на платформі Moodle. Під час співбесіди з НПП і здобувачами встановлено відповідність методів навчання і викладання заявленим у ПРН 7, 8, 10, 16. В результаті спілкування із НПП та здобувачами ЕГ підтверджено, що в освітньому процесі активно застосовуються інтерактивні методи навчання, впровадження яких стало можливим завдяки участі у спільному проєкті МОН України та Британської Ради в Україні «Шкільний вчитель нового покоління» та подальшої його імплементації в навчальний процес та ОП в цілому, зокрема поява ОК-11 «Виробничої практики (методичної)» із щотижневим відвідуванням ЗЗСО (ПРН 19, 23). Викладач ОК «Практичний курс англійської мови» С.Гуров зазначив, що участь у роботі Літньої школи Програми імені Жана Моне та проєкті «Вивчай та розривай: інфо-медійна грамотність» дозволила змінити вектор викладання дисципліни в бік підвищення мотивації до навчання та удосконалення навичок критичного мислення (ПРН 18). За результатами аналізу додатків до ВСО (табл. 1, 3), робочих програм навчальних дисциплін та силабусів, а також під час зустрічі з НПП і здобувачами встановлено відповідність методів навчання і викладання програмним результатам навчання. Здобувачі освіти та представники ЗВО відзначили, що освітній процес відповідає їхнім як педагогічним, так і науковим інтересам та потребам, вони є його активними учасниками. Навчання та викладання здійснюються на основі студентоцентрованого підходу та відповідають принципам академічної свободи. Свідченням чого є врахування думки здобувачів при формуванні ОП (через регулярні анкетування та опитування ЦОДТ), підтримка, консультування і тісна співпраця здобувачів з НПП та іншими стейкхолдерами. Результати опитувань здобувачів показали високий рівень задоволення методами викладання і навчання (90,9 %). ЕГ відмічає реалізацію академічної свободи здобувачів на практиці. Вона прослідковується у виборі тем досліджень, наукових керівників. НПП активно впроваджують в освітній процес інтерактивні методи навчання (дискусії, «мозковий штурм», роботу в парах/групах, фасілітаторство тощо), що сприяє розвитку як комунікативних навичок самих здобувачів ОП, так й їхній фаховій і професійній підготовці. ЕГ рекомендує залучати нові методи та форми викладання на ОП відповідно до вимог та викликів часу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Процедура розробки силабусів МДПУ регламентується «Методичними рекомендаціями до розроблення силабусу освітнього компоненту» (<https://cutt.ly/3E7xoEo>). Фокус-група студентів підтвердила інформування їх щодо наявності та змісту силабусів ОК та ВК викладачами ОП на першій зустрічі. Усі силабуси та робочі програми розміщено у відкритому доступі у системі Moodle на сторінці ЦОДТ, в якій зареєстровані всі здобувачі та НПП даної ОП. Здобувачі ОП відмітили належну роботу деканату, гаранта ОП та НПП зі своєчасного та прозорого інформування їх щодо усіх питань освітнього процесу шляхом організації зустрічей з адміністрацією, донесенням необхідної інформації через Студентську раду філологічного факультету, розміщення оголошень у відкритому доступі на сайті МДПУ та месенджерах (Viber). При цьому здобувачі заочної форми навчання підкреслювали доступність, зручну навігацію та актуальність інформації, розміщеної у вільному доступі на сайті університету, сторінці Центру освітніх дистанційних технологій (<http://www.dfn.mdpu.org.ua>), де можуть самостійно ознайомитись з розкладом, робочими програмами навчальних дисциплін, силабусами, анотаціями дисциплін вільного вибору, питаннями і завданнями до семінарських і практичних занять, завданнями для самостійної роботи, списками рекомендованої літератури, пройти опитування/анкетування тощо. ЕГ відзначає позитивне враження від огляду ЦОДТ, наданої у формі он-лайн демонстрації можливостей та навігації всередині системи. На сторінках ЦОДТ міститься інформація щодо організації як самої системи, так й покрокова інструкція з користування. Вкладка «Категорія курсів» не приводить до самих курсів, хоча вкладки «Magіstr», «семестри I, II, III» активуються при натисканні. ЕГ позитивно оцінила Каталог вибіркового освітнього компонентів (<https://cutt.ly/nE7xvtH>), представлених на сторінці ЦОДТ, зокрема підкритерій «Вибіркові освітні компоненти для реалізації широких освітніх потреб» (<https://cutt.ly/xE7xzQv>), сертифікаційні освітні програми (<https://cutt.ly/wE7xmWV>), педагогічні практики (<https://cutt.ly/AE7xWAZ>). Враховуючи «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол № 5 Вченої ради від 24.10.2019р.) (<https://cutt.ly/ME7vUco>), ЕГ було переглянуто наявні робочі програми навчальних дисциплін та силабуси ОК, розміщені на сторінці кафедри методики викладання германських мов. ЕГ рекомендує ЗВО уніфікувати частину робочих програм та силабусів згідно діючих у ЗВО «Методичних рекомендацій ОП» 2020 р.,

перевірити на наявність анотації та силабуси ОК та ВК; оновити списки рекомендованої літератури (базова та допоміжна), перевірити актуальність посилань на Інтернет-ресурси.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Освітній процес на ОП регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<https://cutt.ly/SEr8QWM>), в основі якого є гармонійне поєднання викладання й навчання з організацією науково-дослідницької роботи з боку здобувачів вищої освіти та НПП. У ВСО зазначено, що «тематика наукових досліджень здобувачів зумовлена навчальними дисциплінами та науковими темами кафедри» методики викладання германських мов, а саме темами «Новий формат фахової підготовки майбутніх перекладачів і вчителів англійської мови до професійної діяльності у полікультурному суспільстві» та «Підвищення якості вищої педагогічної іншомовної освіти як результат рефлексії в освітньому процесі», останню на сторінці кафедри подано як «виконання фундаментальних або прикладних наукових досліджень». В рамках теми захищено докторську дисертацію. ЕГ рекомендує оновити інформацію про розробку кафедральних тем на сайті кафедри. У ВСО зазначено, що перелік тем дипломних робіт затверджується на початку навчального року на засіданнях кафедри методики викладання германських мов (Протокол № 5 від 25.09.2020 р., Протокол № 4 від 30.09.2021 р.), поданих на запит ЕГ. ЕГ зазначає, що теми дипломних робіт цілком відповідають профілю випускової кафедри, галузі знань, спеціалізації ОП і «Положенню про дипломні роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<https://cutt.ly/pE7bsih>). Затверджені теми науково-дослідних робіт дають здобувачам можливість бути дотичними до досліджень наукових керівників кваліфікаційних робіт, якісно здійснювати апробацію результатів дослідження шляхом оприлюднення результатів на всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, щорічних Міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, щорічному студентському науково-практичному форумі. На запит ЕГ було додано «Відомості про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів» із активними посиланнями на збірники наукових праць та матеріали конференцій, а також електронні версії збірок. У МДПУ та на філологічному факультеті зокрема, існує така форма поєднання навчання та дослідження як студентський науковий гурток (наприклад, курток «Лінгвістичні студії» під керівництвом доц. В. Котлярової та старости А.Стрельніченко), що регулюється «Положенням про студентський науковий гурток». ЕГ підсумовує, що не всі здобувачі однаково активно беруть участь у наукових конференціях та семінарах, відсоток активних здобувачів-учасників конкурсів студентських робіт є відносно низьким. ЕГ радить гаранту та керівникам дипломних робіт активніше залучати здобувачів ОП як денної, так і заочної форм навчання до науково-дослідної діяльності. ЕГ також висловлює думку щодо впорядкування переліку дипломних робіт, шляхом виокремлення тем кваліфікаційних робіт здобувачів освітніх ступенів «Магістр» і «Бакалавр».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У навчальному процесі НПП застосовують свої авторські наукові розробки та програми для формування лекційного матеріалу, укладання практичних завдань, формулювання тем дипломних робіт, що підтверджується інформацією у Таблиці 2 ВСО та розмовою із фокус-групою НПП. Підбір НПП для реалізації ОП здійснювався з урахуванням напрямків траєкторій їхньої наукової діяльності. Під час спілкування із НПП та гаранткою ОП було встановлено, що досвід, отриманий в ході імплементації міжнародних проектів («Шкільний вчитель нового покоління», «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», Програми імені Жана Моне) та вітчизняних стажувань (графік додано на запит), а також участі у тренінгах сприяв покращенню МТБ факультету, перегляду змісту ОК та ВК. Співпраця із роботодавцями підтвердила позитивні наслідки введення ОК-11 (методичної практики) у III семестрі (директори ЗОШ № 22 і №16 м. Мелітополь О. Яценко, Н.Савченко, заступник директора СпЗОШ №23 І.Покуса), оскільки такий вид виробничої практики є необхідними для формування конкурентоспроможного фахівця у цій галузі. Рекомендація була врахована ЗВО. Згідно з даними, наведеними у таблиці 2 ВСО, НПП стажуються у зарубіжних та вітчизняних ЗВО, є активними членами професійних об'єднань (УАДО, TESOL, OPEN community, IVLP community), беруть участь у майстер-класах. Під час інтерв'ювання НПП підкреслювали, що результати їх стажування та наукової діяльності (Т.Коноваленко (гарантка ОП), С.Гуров, Т.Насалевич, Ю.Надольська, Г.Матюха) постійно впроваджуються в освітній процес, кращі практики представляються здобувачам ОП під час навчального процесу. ЕГ ознайомившись із робочими програмами навчальних дисциплін та силабусами встановило, що оновлення відбувалися у 2020 та 2021 роках, проте деякі з них вимагають модернізації змісту та оновлення критеріїв оцінювання, списків літератури. ЕГ встановила, що науково-дослідна тема кафедри методики викладання германських мов є зареєстрована (Державний реєстраційний номер: 0120U101425. Дата реєстрації: 03-03-2020), укладено тематичний план науково-дослідної роботи кафедри на 2020-2022 рр..

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЕГ встановила, що інтернаціоналізація освітнього процесу за ОП здійснюється відповідно до «Програми міжнародної діяльності МДПУ ім. Б. Хмельницького на період 2018-2021 рр.» (<https://cutt.ly/JEawofd>).

Інтернаціоналізація на філологічному факультеті в цілому та на ОП зокрема реалізується через академічну мобільність здобувачів (Вища Лінгвістична Школа, Польща; Університет ім. Яна Длугоша, Польща); програми подвійного диплома і перехресного вступу; закордонні стажування; участь у міжнародних проектах (проекти Британської Ради в Україні, IREX, IVLP (США)); зарубіжні онлайн-курси; роботу у складі редакційної колегії зарубіжних видань (Т. Коноваленко); публікації в міжнародних наукових виданнях; участь у зарубіжних конференціях тощо. У ЗВО функціонує Відділ міжнародних зв'язків, сторінка якого (<https://mv.mdpu.org.ua/>) має зручну навігацію та активні покликання. Програмою розвитку міжнародної діяльності (<https://cutt.ly/SE7Ydno>) визначено цілі, основні завдання, напрями діяльності, вектори науково-дослідної роботи, оптимальні умови для міжнародної академічної мобільності, співпраця у галузях культури, мистецтва та спорту. Перелік укладених угод про міжнародну академічну мобільність з ЗВО-партнерами, програми стажування для НПП, пропозиції для здобувачів тощо розміщено на сторінці Відділу, подані різними мовами. ЕГ пересвідчилась у наявності договорів про міжнародну співпрацю із зарубіжними університетами (40 установ) (<https://cutt.ly/cE7Opdf>) та членстві у чотирьох міжнародних організаціях (<https://cutt.ly/mE7PUa3>). ЕГ встановила, що загалом процес інтернаціоналізації на ОП носить одноосібний та епізодичний характер, оскільки більшість міжнародних стажувань НПП відбулися одночасно (Таблиця 2 ВСО). Здобувачі ОП мають змогу брати участь у програмах подвійного диплома, перехресному вступі із відривом та паралельно із навчанням у МДПУ як зазначено у ВСО. На зустрічі гарантка відзначила, що, можливо, через короткий термін навчання здобувачі ОП мало беруть участь у програмах академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Позитивні практики: 1) методи викладання корелюють із програмними результатами навчання; 2) реалізація студентоцентрованого підходу та дотримання постулатів академічної свободи; 3) вчасне інформування здобувачів щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання освітніх компонентів; 4) впровадження здобутків проектної та наукової діяльності НПП в освітній процес.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: 1) застаріла наукова та методична література в програмах і силабусах, а самі силабуси оформити відповідно до діючих положень МДПУ. 2) низька академічна мобільність здобувачів. Рекомендації: 1) уніфікувати робочі програми дисциплін та силабуси згідно діючих положень ЗВО, новітньої наукової продукції, власних доробок НПП, актуальних Інтернет-ресурсів; 2) активізувати академічну мобільність та проектну діяльність здобувачів, НПП - міжнародну грантову діяльність, публікаційну активність, зокрема у журналах, що індексуються у базах Scopus та Web of Science.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Процес навчання та викладання на ОП забезпечується належним чином. Дотримано студентоцентрований підхід, здобувачі в різний спосіб та своєчасно повідомляються про особливості та зміни у навчальному процесі. ОП дозволяє реалізувати НПП найрізноманітніші методи викладання з метою досягнення окреслених цілей та формування висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців. Попри сильні сторони та переваги цього критерію, ОП має низку незначних недоліків за Критерієм 4. Зокрема, робочі програми та силабуси потребують корекції та уніфікації. Здобувачі та НПП даної ОП не повністю реалізують можливості інтернаціоналізації. Загалом, ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками критерію 4 та відповідає рівню В. Визначені слабкі сторони не є суттєвими, можуть бути усунені в процесі розвитку ОП і не впливають на підсумковий рівень критерію. ЗВО демонструє бажання та розуміння щодо покращення певних складових освітнього процесу.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. **Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.**

Форми контролю та критерії оцінювання ОП прописані в силабусах та робочих програмах кожної ОК на сторінці філологічного факультету (<https://cutt.ly/oE7FX87>) та на сайті ЦОДТ (<https://dfn.mdpu.org.ua/>). Згідно «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол № 5 Вченої ради від 24.10.2019р.) (<https://cutt.ly/ME7vUco>), ЕГ переглянула наявні робочі програми та силабуси як обов'язкових, так і вибіркових дисциплін ОП, розміщені на сторінці кафедри методики викладання германських мов та зауважує про розбіжності у критеріях оцінювання окремих ОК та ВК, складних схемах підрахунку балів (ОК-08), спірними балами заохочення (1 бал за своєчасне подання документів на перевірку, ОК-08). Викладачі ознайомлюють із критеріями оцінювання на першому занятті. Здобувачі заочної форми навчання посиляються на комфорт та доступність сторінки ЦОДТ, де міститься вся необхідна здобувачеві інформація. ЕГ констатує об'єктивність відомостей у поданих для акредитації документах щодо контролю якості освітнього процесу як на рівні НППІ, кафедри та факультету в цілому, свідченням чого є проведене інтерв'ювання здобувачів та аналіз наявних робочих навчальних програм та/або силабусів дисциплін.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти відсутній. Перевірка досягнень ПРН навчальних дисциплін ОП визначається двома положеннями Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького: «Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (<https://cutt.ly/SEr8QWM>) та «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол № 5 Вченої ради від 24.10.2019р.) (<https://cutt.ly/uE7HA0o>). Задля оцінювання сформованості компетентностей здобувачів у ЗВО діє 100-бальна накопичувальна система оцінювання, результати якої співвідносяться з ЄКТС. Існує поточний, періодичний і підсумковий види контролю знань та навичок. Підсумковою формою контролю ОК є залік (або диференційований залік) та екзамен. Екзамени проводяться в усній формі, що визначається рішенням кафедри щорічно. Тимчасовим порядком проведення атестації здобувачів (<https://cutt.ly/FRi53nx>) на 2019-2020 рр. регламентовано дану процедуру в умовах карантинних обмежень. Атестація здобувачів ОП проводиться у формі кваліфікаційного іспиту або захисту дипломної роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. А саме: «Положення про організацію та проведення вхідного контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти МДПУ імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/1CgxQUo3FKK08S3cxOyPlcze_-2KuLy-z/view), «Положення про ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (<https://drive.google.com/file/d/15euVB7elCUYrUCyDOWziRguczMz9DvZd/view>). Усі зазначені документи наявні у вільному доступі на сайті університету. Формування складу екзаменаційних комісій здійснюється відповідно до «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (https://drive.google.com/file/d/1gpowh91c82tTo_8O5xW1lQdn3anvemMO/view). ЕГ відмічає, що в умовах запровадження карантинних мп із запобігання розповсюдження захворювання на COVID-19, навчальний процес та порядок проведення контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів додатково регулюються «Тимчасовим порядком проведення періодичного контролю(заліків), літньої екзаменаційної сесії 2019-2020 навчального року в МДПУ імені Богдана Хмельницького в умовах карантину» (<https://drive.google.com/file/d/1v5OmGANMHS3KAm9arlkboS7ux8wqGF6X/view>), термін дії котрого збіг та потребує продовження або оновлення. Випадків оскарження результатів контрольних заходів здобувачами вищої освіти ОП, а також конфліктних ситуацій не було. Наявна процедура запобігання та врегулювання конфліктів діє, але жодного разу не застосовувалась на даній ОП.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Документами, що підтверджують формування у МДПУ чіткої та зрозумілої політики та процедури дотримання академічної доброчесності під час реалізації ОП, є «Положення про запобігання академічному плагіату в освітній діяльності МДПУ імені Богдана Хмельницького» (<https://cutt.ly/RRqyXLo>), «Положення про академічну доброчесність в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (<https://cutt.ly/AE667eo>), «Кодекс академічної доброчесності

МДПУ імені Богдана Хмельницького» (<https://cutt.ly/kRqrgg>). Задля практичної реалізації заходів дотримання академічної доброчесності створено Комісію з питань наукової етики та запобігання плагіату в освітній діяльності. Зазначені Положення є у вільному доступі на сайті університету; посилання активні. На філологічному факультеті пропагування академічної доброчесності серед здобувачів та НПП відбувається через Положення про АД, Кодекс АД, інфографіку Державної реєстрації авторського права на твір; інформації на сайті Є. Ніколаєва (<https://www.skeptic.in.ua/bulletin/>), у фейсбук-групі “Академічна доброчесність і плагіат”. На випусковій кафедрі ОП розміщено «План роботи кафедри методики викладання германських мов із запобігання порушень правил і норм академічної доброчесності на 2021-2022 н.р.», «Методичні рекомендації з приводу використання програмних засобів для перевірки робіт на наявність плагіату», Меморандум тощо. Популяризація академічної доброчесності на філологічному факультеті здійснюється в доступний та зрозумілий спосіб: викладач Т.Насалевич періодично проводить семінари з питань академічної доброчесності, для здобувачів усіх ОП факультету; ВК «Академічне письмо та основи доброчесності» також має на меті запобігання плагіату, самоплагіату, списуванню, копіюванню, вмінню цитувати та посилатися на першоджерела. Культура якості та доброчесної поведінки в науці прищеплюється у бесідах та розмовах наукових керівників зі здобувачами, обговорюється у студентській спільноті факультету (Голова студентської ради філологічного факультету, Голова студентської ради університету підтвердили цей факт), на лекційних та практичних заняттях, є обов'язковим структурним елементом усіх робочих програм та силабусів. МДПУ має доступ до програм перевірки на плагіат як он-лайн, так і використовує встановлену у 2021 р. програму UniCheck (підписано договір про надання послуг № 172 від 23.04.2021 з ТОВ «Антиплагіат»). Унаочнена «Інструкція Unichек для викладача» розміщена на сторінці кафедри методики викладання германських мов. Викладач А.Найдиш розповів про процедуру подання дипломних робіт на перевірку, терміни видачі довідки та файлів результатів перевірки, повторної перевірки у разі зниження відсотку унікальності (60%). Результати перевірки наукових (курсівих) і кваліфікаційних (дипломних) робіт здобувачів вищої освіти на дотримання академічної доброчесності попереднього року відображено у відповідних протоколах засідань кафедри (№ 12 від 27.11.2020, № 25 від 17.05.2021). Фактів порушення академічної доброчесності не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Позитивні практики: 1) доступність інформації щодо форм та заходів контролю, критеріїв оцінювання на офіційній сторінці ЦОДТ, сторінці філологічного факультету та кафедри методики викладання германських мов; 2) академічна доброчесність імплементується ЗВО у внутрішню культуру якості під час семінарів, бесід, гостьових лекцій, презентацій, і закріплена у Положеннях, Кодексі, Меморандумі; 3) у нормативних актах та документах МДПУ чітко прописана процедура протидії порушенням академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: 1) ЕГ констатує можливу незрозумілість формули вирахування балів з деяких ОК та спостерігається деякий суб'єктивізм у підготовці, строках подачі звітної документації, зокрема, з виробничої практики.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У цілому ОП за Критерієм 5 “Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність” відповідає вимогам. У МДПУ наявна нормативна база щодо дотримання принципів академічної доброчесності є обов'язковою для всіх учасників освітнього процесу. Заходи із запобігання порушень академічної доброчесності проводяться на регулярній основі в різний спосіб. Зазначені дрібні недоліки та рекомендації є такими, що не потребують залучення додаткових ресурсів для їхнього усунення, тим більше адміністрація закладу та гарантка демонструють готовність щодо подальшого удосконалення та регулярного перегляду ОП. ЕГ вважає відповідність даної ОП рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз Таблиці 2 ВСО із зведеною інформацією про НПП, які забезпечують реалізацію ОП, додаткових відомостей, а саме документів про освіту, науковий ступінь/вчене звання, наукових та навчально-методичних праць, документів стосовно підвищення кваліфікації (в тому числі й у формі стажування), ЕГ зазначає, що академічна кваліфікація НПП забезпечує досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Фаховість викладання засвідчує наявність наукових ступенів у НПП, які забезпечують викладання за ОП. Проте, варто звернути увагу на те, що підвищення кваліфікації НПП за ОП повинні містити більш систематичний характер та включати широку тематику актуальних питань з методики навчання та викладання іноземних мов. НПП варто посилити написання наукових статей у виданнях включених до баз даних Scopus та Web of Science (Згідно аналізу таблиці 2 звіту про СО, пунктів, що стосуються публікації викладачів за ОП).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ВСО зазначено, що конкурсний відбір на вакантні посади НПП для реалізації ОП регламентується «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького» наказ від 24.04.2019 р. протокол №13 та доповненнями, затвердженими Вченою радою МДПУ імені Богдана Хмельницького від 20.09.2019 р. протокол №3 (<https://cutt.ly/SRqfLvV>). Особливо слід позитивно підкреслити відповідність основної сфери наукових досліджень НПП із дисциплінами, які вони викладають на ОП, тематикою дипломних робіт здобувачів, активну розробку теми кафедри методики викладання германських мов. Варто зазначити, що всі викладачі, задіяні у реалізації освітньої програми, мають необхідний досвід роботи та фаховий рівень. Усі основні НПП випускової кафедри мають наукові ступені. ЕГ констатує, що існує система внутрішнього рейтингування НПП університету та кафедр (кафедра методики викладання германських мов посідає 13 з 27 місць рейтингової таблиці). НПП з групи забезпечення експертованої ОП є зазначені у загальній рейтинговій таблиці ЗВО. ЕГ рекомендує, залучаючи до реалізації ОП НПП, брати до уваги результати рейтингового оцінювання досягнень.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

МДПУ активно залучає роботодавців до організації практик, має ряд домовленостей та договорів з базами практик для студентів (ЕГ надані документальні підтвердження договорів з базами практик). Під час зустрічі з роботодавцями, директор ЗОШ №22 О.Яценко підтвердив, що постійно консулюється з гаранткою щодо сучасних тенденцій розвитку предметної області та компетентностей, якими повинні володіти здобувачі вищої освіти, зокрема в галузі інклюзивної освіти. Присутні на зустрічі роботодавці, директорка школи №16 Н.Савченко, заступник директора з методичної роботи ЗОШ №23 І.Покуса, С.Беляєва, позитивно відгукувалися щодо фахової підготовки здобувачів цієї ОП під час проходження практики. Під час інтерв'ю було наголошено на необхідності продовжувати підготовку фахівців цієї ОП для потреб як міського, так і регіонального ринку праці, продовжувати активну співпрацю із філологічним факультетом МПДУ з питань навчально-виробничих практик та науково-практичної взаємодії. Також роботодавці зазначили, що вони не лише проінформовані щодо їхньої можливості надавати рекомендації щодо покращення цієї ОП та навчальних планів, але й на факті активної роботи Ради стейкхолдерів під головуванням О. Яценка, що постійно надає рекомендації щодо впровадження нових дисциплін на різних ОП факультету. Роботодавці залучаються й до складу екзаменаційних комісій (на запит ЕГ додано Протокол зі складом екзаменаційної комісії). Під час зустрічі з представниками роботодавців було відзначено їхню зацікавленість у випусниках цієї ОП, зокрема відзначили той факт, що педперсонал шкіл міста становлять випусники МДПУ різних років. Хоча за даною ОП у грудні 2021 буде перший випуск, ЕГ рекомендує ЗВО організувати щорічні ярмарки кар'єри для здобувачів, оприлюднювати на сайті факультету та університету вакансії для випускників за напрямом підготовки.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До викладання на ОП залучаються професіонали-практики з числа стейкхолдерів для проведення майстер-класів, воркшопів, короткотермінових курсів. У ВСО із посиланнями на сторінку кафедри методики викладання германських мов наведено перелік проведених заходів: 10.12.2020 р. вчитель О. Галицька провела практичне заняття з «Методики навчання англійської мови» "CLIL", 24.02.2021 р. - майстерню "Task-Based Language Learning" (<https://cutt.ly/HRigDQC>), у вересні 2021 р. О.Галицька і О. Сахацька прочитали курс «Media Literacy in English Classroom» (10 год.) На сторінці випускової кафедри розміщено фотозвіти. У розмові із роботодавцями також наголошувалось на тісній співпраці філологічного факультету із ЗЗСО міста Мелітополь, можливістю брати участь у житті факультету, підвищенні власної педагогічної майстерності, отриманні сертифікатів. На 2021-2022 н.р. підготовлено і вже розпочато реалізацію Плану залучення роботодавців, професіоналів-практиків і партнерів філологічного факультету до освітнього процесу. ЕГ зазначає позитивні наслідки такої співпраці стейкхолдерів та здобувачів у форматі інтерактивних занять та воркшопів. В ході інтерв'ю з роботодавцями, останні виявили готовність активніше долучатися до процесу підготовки майбутніх фахівців на базах практик та в університетських аудиторіях.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЕГ встановила, що система професійного розвитку відповідає потребам та інтересам НПП. У МДПУ спостерігається комплексний підхід до процедури підвищення кваліфікації та стажування, що регламентовано «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників МДПУ ім. Б. Хмельницького» (<https://cutt.ly/JEulK50>) і відображено в «Системі професійного розвитку НПП» (<https://cutt.ly/iEuzqr7>). Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, що задіяні у ОП, відбувалось під час стажування у ЗВО України і закордонних освітніх закладах (Вища Лінгвістична Школа (м. Ченстохово, Польща), Goethe-Institut (м. Бремен, Німеччина), Iowa State University (м. Айова, США)), з якими підписано угоди (наявність угод підтверджено). Також, на сайті МДПУ міститься актуальна інформація підвищення кваліфікації НПП, подано активні посилання на програми університетів-партнерів. Всі викладачі програми мають сертифікати та свідоцтва про підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років. Ця інформація була підтверджена на зустрічі ЕГ із академічним персоналом та зазначена у таблиці 2 відомостей про СО, а також підтверджена сертифікатами. При аналізі тематики стажувань та курсів підвищення кваліфікації, зазначених у таблиці 2 відомостей про СО, ЕГ встановила, що наукові інтереси викладачів та тематика курсів, які вони викладають співпадають із предметною областю їхніх наукових стажувань. При спілкування із НПП було зазначено, що результати та досвід стажувань та курсів підвищення кваліфікації допомагають їм у професійному розвитку та впроваджується у навчальний процес.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Як зазначено у ВСО, стимулювання розвитку викладацької майстерності в університеті здійснюється згідно «Положення про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників МДПУ ім. Б. Хмельницького» (<https://cutt.ly/6Ri8AKa>), «Положення про преміювання співробітників, наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників МДПУ ім. Б. Хмельницького» (<https://cutt.ly/IEuvE18>), «Положення про нагородження Почесною грамотою, грамотою та цінним подарунком працівників МДПУ імені Богдана Хмельницького» (<https://cutt.ly/3EuvOR2>), Колективним договором на 2021-2024 роки (<https://cutt.ly/7EuvH3l>). Стимулювання розвитку викладацької майстерності здійснюється шляхом нагородження грамотами, подяками та преміями за досягнення у фаховій сфері, викладацьку майстерність, активну науково-дослідну діяльність, тощо: Грамотою Міністерства освіти і науки України, Грамотами Первинної профспілкової організації МДПУ, Почесною грамотою Виконавчого комітету Мелітопольської міської ради, Подяками Запорізької обласної державної адміністрації, Грамотою Мелітопольської районної ради, Подякою Міністерства освіти і науки України, Почесною Грамотою Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації; Грамотою МДПУ. Фінансова підтримка надається НПП МДПУ за публікації наукових статей у виданнях включених до баз даних Scopus та Web of Science.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Позитивні практики: 1) процедури конкурсного добору НПП є чітко регламентованими і прозорими; 2) роботодавці є активними учасниками освітнього процесу і перебувають у взаємодії із ЗВО, гаранткою, НПП та здобувачами вищої освіти; 3) професіонали-практики та запрошені лектори діляться своїми вміннями та знаннями зі здобувачами; 4) наявна система рейтингування НПП та кафедр, а також система заохочення; 5) НПП за своєю академічною та професійною кваліфікацією, тематикою публікацій та стажувань відповідають освітнім компонентам, які вони забезпечують на цій ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: 1) низькі показники залучення професіоналів-практиків до освітнього процесу на ОП; 2) недостатньо високий рівень грантової діяльності та несистематичність міжнародних стажувань НПП; 3) недостатня публікаційна активність НПП у наукометричних виданнях Web of Science та Scopus. Рекомендації: 1) розробити стратегії залучення на регулярній основі до аудиторних практичних занять (публічних лекцій) на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, методистів, представників роботодавців; 2) підсилити мотивацію НПП до написання та оприлюднення своїх наукових пошуків шляхом заохочень та преміювань; 3) активувати індивідуальну та колективну проєктну діяльність НПП цієї ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ вважає, що дана ОП має кадровий потенціал, достатній для її ефективної реалізації. У МДПУ визначено прозору процедуру конкурсного відбору НПП, враховується рівень професіоналізму викладачів, місце у рейтинговій таблиці, формується комплексний підхід до процесу підвищення майстерності та професійного розвитку НПП. Професорсько-викладацький склад ОП має належний рівень фахової підготовки та неодноразово був відзначений грамотами та подяками за особисті досягнення у професійній та науковій сферах. Попри переваги за цим критерієм, існують незначні недоліки. Загалом, ЗВО відповідає критерію 6 за визначеним ЕГ рівнем В, недоліки не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти та можуть бути виправлені в процесі реалізації ОП. ЗВО демонструє бажання до змін та врахування рекомендацій.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Спираючись на відеотрансляції різних локацій університету, ЕГ виявила, що матеріально-технічне забезпечення ЗВО, в якому впроваджується ОП, налічує навчальні корпуси, гуртожитки, пункти харчування, спортивні зали, бібліотеку, мультимедійне обладнання, комп'ютерні класи, Лабораторію філологічних досліджень, Центр вивчення іноземних мов, Науково-методичний центр «Lingua». У бібліотеці та навчальних корпусах знаходяться роутери з точками безкоштовного бездротового доступу до мережі Інтернет. Здобувачі мають змогу навчатися в сучасних аудиторіях, користуватися матеріалами та обладнанням, що відповідає ЗК 11 та ПРН 11 ОП та правам і обов'язкам здобувачів вищої освіти стосовно безоплатного користування бібліотекою, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами університету (п. 13 Положення про організацію освітнього процесу в МДПУ ім. Б. Хмельницького): <https://cutt.ly/XRdwc2G>. В університеті є якісно облаштована бібліотека (<http://lib.mdpu.org.ua/>), що розташована на подвір'ї природничо-географічного факультету, розміщується у 3-поверховій будівлі. Окрім того, під час зустрічі Радіоною І. через ноутбук у приміщенні бібліотеки було продемонстровано доступ до Електронного каталогу бібліотеки (<https://cutt.ly/OE51Uhc>), в якому наявні повнотекстові джерела. Директор зауважила, що пошук повнотекстових джерел відбувається працівниками бібліотеки постійно, а отже, електронний каталог динамічно поповнюється новою літературою. Заняття за ОП відбуваються також у науково-методичному центрі «Lingua», обладнаному телевізором, ноутбуками і акустичною системою. НМЦ «Lingua» містить також лінгафонний кабінет з обладнанням для синхронного перекладу, яке використовується під час конференцій. Під час відеодемонстрації гарант ОП Коноваленко Т. зауважила, що лінгафонний кабінет знаходиться на перетині двох аудиторій - центру «Lingua» та наступній після неї аудиторії, таким чином можна працювати з обладнанням кабінету на дві аудиторії одночасно. Центр функціонує на філологічному факультеті з 28.12.2020 року (<https://cutt.ly/iE51HiQ>). Соціальні умови здобувачів забезпечено наявністю 2-х 9-поверхових гуртожитків (<https://mdpu.org.ua/sotsialni-pitannya/gurtozhitki/>) з можливістю стовідсоткового поселення студентів (1074 студенти) та спортивно-оздоровчого комплексу. Окрім того, в університеті діє Центр освітніх дистанційних технологій (ЦОДТ, <https://dfn.mdpu.org.ua/>), що надає супровід платформі MOODLE для всього університету та інший цифровий супровід: навчально-методичне забезпечення, зокрема підручники, навчально-методичні посібники, монографії тощо. Окрім того, в МДПУ засновано Студентське телебачення (<https://mdpu.org.ua/studentu/studentske-telebachennya/>), до якого, як було з'ясовано під час зустрічі зі студентським самоврядуванням, долучаються й представники експертіваної ОП, наприклад, профорієнтаційний відеоролик для абітурієнтів від філологічного факультету (<https://cutt.ly/kE51cMf>) тощо.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей з фокус-групами підтвердився той факт, що НПП та здобувачі мають безоплатний доступ до мережі Інтернет. У бібліотеці є 4 читальні зали (загальна читальна зала, зала для науковців, для комплексного обслуговування та електронна зала комп'ютерних ресурсів), безкоштовний доступ до мережі Інтернет (дві точки доступу Wi-Fi), електронний каталог (<https://cutt.ly/OE51Uhc>) і активна сторінка в соціальній мережі Facebook (<https://cutt.ly/mRdwFI1>). З сайту бібліотеки відкритий вхід до ORCID, Clarivate Analytics, Google Академії, OUCI, ScienceDirect і репозиторію МДПУ (<http://eprints.mdpu.org.ua/view/subjects/>), до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science та інших ресурсів та баз даних, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми. Бібліотечний фонд налічує 394027 примірників, навчальна література: 140852 примірники, наукова література: 100583 примірники. У бібліотеці щорічно (за матеріальної підтримки адміністрації ЗВО) оновлюється навчально-методична література, є підписка на періодичну літературу, зокрема ту, яка відповідає означеній ОП (наприклад, як було висвітлено під час відеотрансляції, є підписки на видання «Англійська мова і література», «Німецька мова в школі», «Всесвітня література в школах України»). ЦОДТ (<https://dfn.mdpu.org.ua/>) є

структурним підрозділом університету з нормативно-правовою базою (<https://cutt.ly/zE51XHW>), кадровим, матеріально-технічним забезпеченням для НПП та здобувачів освіти: на сайті розміщуються силабуси, матеріали для занять, модульні завдання, матеріали для самостійної роботи, система відеоконференц-зв'язку Big Blue Button). В аудиторіях, у яких навчаються здобувачі за ОП, наявне сучасне технічне обладнання (комп'ютери, веб-камери, 3D-окуляри, фліпчарти, проектори), у вільному доступі розміщені матеріали, отримані за участі у проєкті «Вивчай і розрізняй: інфомедійна грамотність» (IREX), за даними з відеогляду: програма змішаного навчання, збірка методичних матеріалів для формування навичок інфомедійної грамотності, гра «365 градусів за шкалою медіаграмотності» тощо, що відповідає вимогам ПРН з ОП. Гарантом ОП було зазначено, що в продемонстрованій під час відеотрансляції лабораторії філологічних досліджень відбуваються засідання наукових гуртків та заходи з Академічної доброчесності. За даними СО, під час пандемії в університеті було створено сприятливі умови для безперервної освітньої діяльності: придбано веб-камери і обладнано аудиторії для дистанційного та змішаного навчання, окрім того, університетом було безкоштовно отримано 5000 ліцензій на використання пакету Microsoft Office 365 A1, у тому числі Microsoft Teams для здобувачів та викладачів, у чому ЕГ змогла переконатися під час відеотрансляції матеріально-технічного забезпечення.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час експертизи ЕГ було встановлено, що освітнє середовище не становить небезпеки для життя та здоров'я здобувачів та НПП. У корпусах та аудиторіях створено належні умови для продуктивної і комфортної роботи здобувачів, на кожному поверсі та в актовій залі філологічного факультету наявні санітаїзери для обробки рук. Окрім того, під час відеотрансляції приміщення філологічного факультету гарант ОП зазначила, що адміністрація ЗВО придбала для університету велику кількість масок. У ЗВО безпечність життя та здоров'я забезпечується через службу охорони праці (<https://cutt.ly/WE51OGJ>), повноваження якої регулюється Положенням про систему управління охороною праці в МДПУ (<https://cutt.ly/xRdw38B>), встановлений відповідно до норм тепловий режим та режим освітлення в приміщеннях; у приміщеннях наявні первинні засоби пожежогасіння; для всіх будівель і приміщень розроблено плани евакуації на випадок надзвичайних ситуацій. На сайті ЗВО у відкритому доступі наявний порядок проведення навчання з питань охорони праці в МДПУ (<https://cutt.ly/MRderzz>) та план заходів з охорони праці на 2021-2022 навчальний рік (<https://cutt.ly/CRdep8>). У ЗВО розроблено заходи по досягненню встановлених нормативів безпеки, гігієни праці, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадків травматизму, професійних захворювань та аварій (додаток 4 до Колективного договору, (<https://cutt.ly/SRdejLk>), що регулюються також наступними документами МДПУ: Положенням про комісію з питань евакуації, розробленого на підставі ст.33 Кодексу цивільного захисту України (<https://cutt.ly/rRdebBu>), Положенням про спеціальну комісію з ліквідації надзвичайних ситуацій в МДПУ ім. Б. Хмельницького (<https://cutt.ly/RRwGUOK>) та Положенням про штаб з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації в ЗВО (<https://cutt.ly/HRwGCOi>). ЕГ виявлено, що потреби та інтереси здобувачів, пов'язані з безпекою життєдіяльності, з'ясовуються за допомогою різноманітних опитувань (<https://mdpu.org.ua/osvita/anketuvannya/>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку студентів. Після ретельного аналізу офіційного сайту (<https://mdpu.org.ua/>) МДПУ імені Б. Хмельницького, ЕГ дійшла висновку, що ЗВО має усі необхідні умови щодо належної організації освітнього процесу. Зокрема здобувач має можливість ознайомитися на сайті з різними положеннями про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/jRwG5dQ>), ознайомитися з профілями відповідних ОП (<https://cutt.ly/tRdeRBz>), користатися сайтом ЦОДТ (<https://dfn.mdpu.org.ua/>), на якому розміщена інформація про організацію навчального процесу, а також силабуси та програми за ОП. Окрім того, ЦОДТ забезпечує можливість проведення онлайн-консультацій, формат яких попередньо передбачений у силабусах за ОП. Здобувачі можуть користуватися електронним каталогом бібліотеки (<https://cutt.ly/vRwHd3C>), службою електронної доставки документів при бібліотеці, перейти за посиланням у власний електронний кабінет (<http://icc.mdpu.org.ua/>) та скористатися електронним розкладом занять (<https://cutt.ly/uRwHb55>). Варто відзначити, що в університеті створено Психологічний центр, співробітниками якого здійснюється соціально-психологічна адаптація, надається допомога з підвищення психологічної культури, гуманізації стосунків у студентських та викладацьких колективах. Під час відеотрансляції було продемонстровано арт-терапевтичний кабінет, тренінгові кабінети та лабораторію. ЕГ була ознайомлена з наявністю цифрового банку методик для клінічної, соціологічної тощо психодіагностики. Для юридичної допомоги здобувачам освіти та НПП у професійній сфері, а також з питань правового запобігання булінгу в університеті при кафедрі права діє юридична клініка (<https://cutt.ly/IRwHP4c>). На кожному факультеті ЗВО наявна скринька довіри для здобувачів та НПП. Під час зустрічі з адміністративним персоналом ЕГ було з'ясовано, що в ЗВО запроваджена структура студентських гарантів освітніх програм, які безпосередньо долучені до розробки та удосконалення ОП, за якою навчаються. Під час бесіди з представником профспілки ЕГ переконалася, що здобувачі можуть за потреби проживати в гуртожитку та мають право отримати матеріальну допомогу в разі необхідності. Крім того, варто наголосити, що організаційна, інформаційна та консультативна підтримка здійснюється безпосередньо на заняттях викладачами, через навчальний відділ, студентське самоврядування. Інформаційна підтримка здобувачів забезпечується також за допомогою сайту ЗВО / факультету (<https://filolog.mdpu.org.ua/>), інформація на якому постійно оновлюється, електронною поштою та створення груп у Viber. Було виявлено недостатню інформаційну забезпеченість стосовно ВК ОП студентки заочної форми навчання. Проте у ході зустрічей зі здобувачами ЕГ мала можливість переконатися

у задоволеності освітньою, організаційною, консультативною та соціальною підтримкою з боку адміністрації ЗВО та відповідних структурних підрозділів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

МДПУ створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Відповідно до Правил прийому МДПУ ім. Б. Хмельницького (<https://cutt.ly/WRdeHjN>) у п.8 зазначено спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти для осіб з особливими освітніми потребами. Відповідно до ст. 19 ЗУ «Про освіту» в Мелітопольському державному педагогічному університеті ім. Б. Хмельницького на цей час створюються умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними вищої освіти з урахуваннями їх індивідуальних потреб, що регулюється п.13 Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/YRdeLXb>), де йдеться про безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб з особливими освітніми потребами). Гуртожитки ЗВО обладнані ліфтами. У 2018 році університетом було замовлено та отримано проектно-кошторисну документацію для проходження експертизи по об'єктах: «Реконструкція ганку навчального корпусу № 2» та замовлено виконання проектно-кошторисної документації на об'єкт «Реконструкція ганку навчального корпусу № 1». Експертною групою було встановлено, що на експертваній ОП не навчаються особи з особливими потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Згідно з п.2.19 р. 2 Колективного договору МДПУ ім. Б. Хмельницького (<https://cutt.ly/SRdejLk>) здійснюється правове регулювання виробничих, трудових і соціально-економічних відносин всіх учасників освітнього процесу. На запобігання конфліктних ситуацій, своєчасного попередження відхилень в міжособистісних стосунках та попередження в студентському середовищі проявів дискримінації, расової і соціальної нетерпимості орієнтована профілактична діяльність психолого-педагогічної консультації та діагностики. На сайті ЗВО були виявлені наступні документи, спрямовані на врегулювання конфліктних ситуацій: Антикорупційна програма МДПУ: (<https://cutt.ly/lRde2EF>), Порядок прийняття та розгляду повідомлень про можливі факти порушення Антикорупційної програми, вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень (<https://cutt.ly/HRde7mE>), Положення про порядок і процедури врегулювання ситуацій, пов'язаних з корупцією в МДПУ (<https://cutt.ly/5Rdrw9m>), План антикорупційних заходів на 2021/2022 н.р. (<https://cutt.ly/ORdrhll>). У ЗВО систематично проводяться опитування здобувачів вищої освіти з метою виявлення конфліктних ситуацій, випадків сексуальних домагань та дискримінації (<https://cutt.ly/qRwHCRF>). Діалог зі здобувачами продемонстрував, що студенти поінформовані про наявність у ЗВО Психологічного центру та можливості звернення до нього в індивідуальному порядку. Фактів дискримінації на експертваній ОП не виявлено, скарги відсутні.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Позитивні практики: 1) Наявність потужного сучасного бібліотечного простору із постійним поповненням бібліотечного фонду та вільним доступом до мережі Wi-Fi. 2) Залучення студентських гарантів до обговорення та моніторингу якості освітніх програм, за якими вони навчаються. 3) Наявність великої кількості анкетувань для здобувачів вищої освіти стосовно освітнього процесу та анкетувань щодо врегулювання конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони. ЕГ виявила недостатню поінформованість здобувачів стосовно освітніх компонентів (зокрема щодо процедури вибору ВК) серед студентів заочної форми навчання. 1) Рекомендовано більш чітко та прозоро доносити до здобувачів інформацію щодо обрання ВК, зокрема до студентів заочної форми навчання.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Позитивною практикою є безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької, наукової та творчої діяльності в межах освітньої програми. ЗВО сприяє достатній освітній, організаційній, інформаційній, консультативній та соціальній підтримці здобувачів вищої освіти, про що свідчить наявність на офіційному сайті усіх необхідних нормативних документів. Водночас система інформування здобувачів заочної форми навчання щодо освітніх компонентів потребує вдосконалення. Зазначене суттєво не впливає на якість освітнього процесу та дозволяє вважати освітнє середовище й матеріальні ресурси ЗВО загалом відповідними рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ЗВО наявна нормативна база, що регулює процедуру розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП й визначається Положенням про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького», схваленим Вченою радою (протокол №14 від 02.04.2020 р.) і затвердженим наказом № 07/01-05 від 03.04.2020 р. (<https://cutt.ly/sRdrxEx>), що регулюється також Положенням про гарантів ОП (<https://cutt.ly/NRwJrlM>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/6RwJfXT>). У групу розробників увійшли кандидати пед. наук, доц. Коноваленко Т. та доц. Гурова Т. Надані на додатковий запит від ЕГ протоколи (Протокол №15 від 26.02.2021; Протокол №16 від 18.03.2021; Протокол №17 від 29.03.2021; Протокол №21 від 22.04.2021; Протокол №24 від 14.05.2021) засвідчили постійний моніторинг якості ОП та обговорення її доповнення та внесення змін. Внесення змін до структури та змісту ОП було обговорено та ухвалено Протоколом №24 (від 14.05.2021). ЗВО в цілому дотримується процедур розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду освітньої програми. Розроблення представленої для акредитації ОП здійснювалось відповідно до прописаних у нормативній документації процедур.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

За результатами спілкування з адміністративним персоналом та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами ЕГ було з'ясовано, що з 2020 р. до складу комісії Вченої ради з експертизи якості ОП різних спеціальностей увійшли представники усіх ОП університету – студентські гаранті ОП. До складу робочої групи ОП, згідно з Положенням про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості вищої освіти (<https://cutt.ly/8RwJm0J>), увійшла здобувачка Павленко А., яка, відповідно розділу 2 Положення щодо об'єктів впливу, шляхів, механізмів і процедури участі здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти виступила із пропозицією внесення зміни до організації виробничої практики (протокол №17, від 29.03.2021). Під час зустрічі здобувачка Павленко А. підтвердила свою залученість до участі у забезпеченні якості вищої освіти як студентського гаранта. Протокол №21 (від 22.04.2021) на порядку денному містить обговорення результатів анкетування «Якість освітньої програми очима здобувача вищої освіти». Відповідно, за результатами анкетування ухвалено внесення змін та доповнення до ОП та НП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці систематично долучені до перегляду ОП відповідно до Положення про освітні програми в МДПУ імені Б. Хмельницького (<https://cutt.ly/sRdrxEx>). Згідно з п. 3.1.4 Положення щодо групи розробників освітньої програми, до складу якої входять роботодавці (за згодою), до розробки відповідної ОП долучилася Галицька О., вчитель англійської мови вищої категорії, вчитель-методист ліцею № 5 Мелітопольської міської ради Запорізької області, керівник методичного об'єднання вчителів англійської мови міста Мелітополя. Надані на додатковий запит від ЕГ протоколи, в яких ідеться про зміни до ОП, продемонстрували наступне: протокол №16 (від 18.03.2021) засідання кафедри методики викладання германських мов ілюструє обговорення НПП стосовно змін та удосконалення ОП. Окрім того, було прийнято до уваги й ухвалено пропозиції від присутніх на окресленому засіданні стейкхолдерів (Яценко О., Сахацька О., Галицька О.). Наприклад, на запит директора Мелітопольської ЗОШ № 22 Яценка О. до ОП додано ОК-11, що було підтверджено Яценком О. під час зустрічі із роботодавцями. Діалог з гарантом ОП Коноваленко Т. підтвердив активну співпрацю НПП з роботодавцями. Окрім того, роботодавці під час зустрічі акцентували на тому, що участь в обговоренні та долучення до вдосконалення ОП беруть не лише під час засідань кафедри методики викладання германських мов (у тому числі засідань у форматі онлайн), а й мають можливість

долучитися до покращення якості вищої освіти, заповнивши надану на сайті ЗВО анкету, розроблену Центром експертизи та моніторингу якості освітнього процесу в МДПУ ім. Б. Хмельницького (<https://cutt.ly/nRwJDbL>) та долучитися до постійно діючого анкетування на сайті ЗВО «Удосконалення підготовки здобувачів вищої освіти в МДПУ очима роботодавця» (<https://cutt.ly/KRwJVv9>). Під час зустрічі роботодавці неодноразово наголошували, що при перегляді ОП основний фокус їхньої уваги був сконцентрований на практичній компетенції здобувача.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО функціонує «Асоціація випускників МДПУ імені Б. Хмельницького» (<https://cutt.ly/LRwJ7Xj>), що регулюється Положенням про Асоціацію випускників МДПУ ім. Б. Хмельницького (<https://cutt.ly/FRwKyRN>), при Асоціації функціонує Відділ відповідальних за моніторинг із працевлаштування, до складу якого входить і гарант експертної ОП Коноваленко Т. (<https://cutt.ly/XRwKgq8>). Під час резервної зустрічі заступник декана філологічного факультету з виховної роботи Єліфанцева Л. зауважила, що випускники долучаються до заходів на філологічному факультеті, зокрема запрошуються випускники з метою поділитися досвідом та кар'єрними успіхами зі здобувачами, що було підтверджено й під час зустрічі зі студентським самоврядуванням, яке долучається до організації зустрічей відомих випускників ЗВО зі здобувачами. Однак під час зустрічі з випускниками ЕГ виявила, що не всі випускники готові долучитися до Асоціації, проте ними було зазначено про поінформованість стосовно вступу до цієї Асоціації. На сайті ЗВО є постійно активна сторінка для онлайн-реєстрації випускників університету (https://mdpu.org.ua/online_registry/). Отже, ЕГ з'ясувала, що можна говорити про налагоджену співпрацю ЗВО зі своїми випускниками, окрім того, багато випускників на сьогодні є і стейкхолдерами на означеній ОП, що було підтверджено під час зустрічі з роботодавцями. Також на сайті ЗВО є постійно активне анкетування «Університет очима випускників» (<https://cutt.ly/ZRwKvY9>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішнє забезпечення якості реалізації ОП регламентується в університеті Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освітньої в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол № 07/01-05, від 02.04.2020 р.) (<https://cutt.ly/1RdrE85>), постійно діючою комісією Вченої ради із експертизи якості освітніх програм спеціальностей (<https://cutt.ly/9RwKU1F>) та Центром експертизи та моніторингу якості освітнього процесу (<https://cutt.ly/cRdrUgc>). Надані за додатковим запитом ЕГ протоколи засідань кафедри методики викладання германських мов (Протокол №15 від 26.02.2021; Протокол №16 від 18.03.2021; Протокол №17 від 29.03.2021; Протокол №21 від 22.04.2021; Протокол №24 від 14.05.2021) мають на порядку денному обговорення стосовно удосконалення структури та змісту ОП, що схвалювалося присутніми на засіданнях НПП. Окрім того, протоколи засвідчили участь в обговоренні ОП стейкхолдерів та студентського гаранта ОП. Комісія з експертизи якості освіти програм спеціальностей проводить заходи із забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/oRwKLoC>), на офіційному сайті ЗВО у вільному доступі можна ознайомитися із планом роботи комісії на 2021-2022 н.р. (<https://cutt.ly/kRwKMTa>) та результатами анкетування здобувачів з питання якості освітніх програм (<https://cutt.ly/wRwK5rd>). Таким чином, ЕГ переконалася, що здійснюється постійний моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм, проводиться аудит якості освітніх послуг в університеті та організуються заходи щодо залучення НПП, здобувачів ОП та зовнішніх стейкхолдерів з урахуванням потреби регіону до забезпечення якості вищої освіти в університеті.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП є первинною, тому зауваження і пропозиції з попередньої акредитації відсутні. Проте під час фінальної зустрічі ректор ЗВО Солоненко А. та гарант ОП Коноваленко Т. запевнили, що вже окреслили стратегію розвитку та вдосконалення ОП з урахуванням порад від ЕГ під час акредитації.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

На сайті ЗВО в розділі «Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (<https://mdpu.org.ua/osvita/monitoring-yakosti-osv-diyalnosti/>) розміщені всі необхідні нормативні документи, які регулюють культуру якості. Спілкування з фокус-групами дає підстави стверджувати, що ця система є дієвою і активно впроваджується в життєдіяльності закладу. ОП є динамічною, адже ЗВО має визначену політику та процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, що регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в МДПУ імені Б. Хмельницького (<https://cutt.ly/HRwLaIx>), що знаходиться у

відкритому доступі на сайті ЗВО. Група розробників має у своєму складі гаранта від здобувачів, що навчаються за експертною ОП, зважає на думку здобувачів, збираючи пропозиції щодо вдосконалення ОП за допомогою анкетування, зважає на пропозиції та рекомендації роботодавців, виокремлених на філологічному факультеті МДПУ в Раду стейкхолдерів (https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=20870), що регулюється Положенням про раду стейкхолдерів МДПУ (<https://cutt.ly/9RwLxSB>), залучаючи роботодавців до засідань кафедри та до заходів факультету. Надані гарантом ОП протоколи засідання кафедри свідчать, що обговорення ОП відбуваються в системі. В ЗВО, на факультеті та на кафедрі сформовано професійну, комфортну та доброзичливу атмосферу, яка сприяє не лише розвитку ОП, а й розвитку студента як творчої особистості. Протягом зустрічей з керівництвом ЗВО, викладачами, студентами, та роботодавцями ЕГ мала можливість у цьому переконатися.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Позитивні практики: 1) наявність повної нормативної бази та відповідних структурних підрозділів із внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, що передбачає систематичний перегляд структури та змісту ОП; 2) долучення до групи розробників ОП студентського гаранта, що регламентується Положенням про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості вищої освіти МДПУ; 3) у ЗВО налагоджена дієва система опитування здобувачів; 4) створення Ради стейкхолдерів, яка активно залучається до заходів на філологічному факультеті та до систематичного обговорення ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Здійснюючи подальші процедури перегляду ОП, рекомендується взяти до уваги існуючий зарубіжний досвід подібних програм, орієнтуючись не лише на специфіку та потреби закладів освіти різного типу Запорізького регіону, а й на специфіку за його межами в Україні та за кордоном. Як висновок за зазначеним попередньо, рекомендується активізувати зв'язки, що сприятимуть Академічній мобільності здобувачів та НПП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на дієву та унормовану систему виявлення та ліквідації недоліків, щорічний перегляд ОП, залученість до обговорення структури та змісту ОП здобувачів, роботодавців, випускників; постійний зв'язок ЗВО зі своїми роботодавцями та випускниками, є всі підстави говорити про відповідність ОП у контексті 8 критерію.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Усі наявні внутрішні університетські нормативні документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу у ЗВО, знаходяться у вільному доступі на сайті закладу, у розділі «Інформація, що підлягає оприлюдненню» (<https://cutt.ly/NRdrFkz>), а саме: Статут університету: (<https://cutt.ly/xRwLHuV>), Стратегія розвитку МДПУ імені Богдана Хмельницького 2013-2023 рр. (<https://cutt.ly/FRwLBl7>), Положення про запобігання академічному плагіату в освітній діяльності МДПУ (<https://cutt.ly/kRdrJkf>), Положення про академічну доброчесність (<https://cutt.ly/BRwL8az>), Кодекс академічної доброчесності (<https://cutt.ly/NRwZyLF>), Правила внутрішнього розпорядку: (<https://cutt.ly/MRwZg6U>), Положення про Комісію з проведення оцінки корупційних ризиків МДПУ (<https://cutt.ly/dRdrZXq>), Положення про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених в МДПУ (<https://cutt.ly/bRdrBiy>) тощо. Також в означеному розділі знаходиться інформація для випускників з відповідними положеннями про порядок та процедуру виготовлення документів про вищу освіту, їх зразки; Положення про моніторинг працевлаштування здобувачів вищої освіти і випускників; для абітурієнтів розміщені правила та умови прийому до ЗВО. Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу визначені в окреслених документах: Колективному договорі (<https://cutt.ly/ARwZnm6>) та Положенні про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/tRdr1Qf>). Інформація щодо прав та обов'язків усіх учасників надається під час проведення щорічних конференцій трудового колективу, що регулюється Положенням про Конференцію трудового колективу МДПУ,

систематичних зустрічей студентського самоврядування з представниками деканату, регулярних кураторських годин. Однак під час зустрічей ЕГ з фокус-групами було виявлено недостатню поінформованість студентів заочної форми навчання стосовно відповідних правил та процедур, що передбачають вільний вибір ОК, але разом з цим на сайті в розділі «Положення з організації освітнього процесу» (<https://cutt.ly/8RwZUSR>) наявне, окрім інших, Положення про вільний вибір освітніх компонентів здобувачами вищої освіти МДПУ (<https://cutt.ly/oRwZF9e>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Керуючись Положенням про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (<https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Osvitnya-programa.pdf>), на підставі п. 1.7. Положення, за яким «Освітня програма оприлюднюється на сайті Університету до початку прийому на навчання до Університету відповідно до Правил прийому», в розділі «Документи для громадського обговорення» були оприлюднені проекти освітніх програм, пропозиції та зміни до них на сайті у відкритому доступі. У цьому ж розділі наявна активна гугл-форма для стейкхолдерів, яку можна заповнити з метою внесення пропозицій щодо змін та доповнень до відповідної ОП (<https://cutt.ly/7RwZNNt>). Під час зустрічі ЕГ з відповідною фокус-групою роботодавці повідомили, що ознайомлені з такою процедурою і надають свої зауваження та пропозиції під час заходів, організованих кафедрою, засідань кафедри (у тому числі онлайн) та через відповідну гугл-форму.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті кафедри інформація щодо освітньої програми оприлюднена в розділі «Документи для громадського обговорення» (https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=16962), який містить також інформацію про зміни до експертованої ОП (<https://cutt.ly/BRdr3Sk>) з відповідними підставами для внесення змін та станом розгляду і прийняття цих змін. Серед учасників, які вносять пропозиції, є також роботодавці та студентський гарант ОП, що, своєю чергою, було підтверджено наданими на додатковий запит ЕГ протоколами засідань кафедри методики викладання германських мов з обговоренням удосконалення ОП на порядку денному (Протокол №15 від 26.02.2021; Протокол №16 від 18.03.2021; Протокол №17 від 29.03.2021; Протокол №21 від 22.04.2021; Протокол №24 від 14.05.2021).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Позитивні практики: Нормативна база, яка регламентує переважну більшість аспектів освітнього процесу, наявна у вільному доступі на веб-сайті ЗВО в розділі «Інформація, що підлягає оприлюдненню» (<https://cutt.ly/cRwXesR>) та підрозділі «Документи вищого навчального закладу, пов'язані з організацією освітнього процесу» (<https://cutt.ly/6RwXcGB>). Затверджена ОП знаходиться у вільному доступі на сайті кафедри, як і документи, що відображають процес удосконалення ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони. 1) На сторінці ОП відсутні покликання на вибіркові дисципліни. Рекомендація. Для полегшення доступу здобувачів освіти до інформації щодо цих компонентів ОП радимо додати покликання на вибіркові дисципліни до сторінки ОП, що акредитується, та покликання на Положення про вільний вибір освітніх компонентів здобувачами вищої освіти МДПУ з відповідним інформуванням щодо роз'яснень цього Положення студентів різних форм навчання.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Вимоги щодо прозорості та публічності реалізації ОП дотримано повною мірою. Інформування стейкхолдерів щодо основних аспектів освітнього процесу є системним та достатнім для провадження освітньої діяльності. Експертна група виявила рівень відповідності критерію 9 рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Загоруйко Людмила Олексіївна

Члени експертної групи

Третьякова Катерина Володимирівна

Бахтіна Анна Олегівна